

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/4073. számú

törvényjavaslat

a Magyarország és az Iráni Iszlám Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás kihirdetéséről

**Előadó: Szijjártó Péter
külgazdasági és külügyminiszter**

Budapest, 2018. december

2019. évi ... törvény

a Magyarország és az Iráni Iszlám Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás kihirdetéséről

1. §

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország és az Iráni Iszlám Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. §

A Megállapodás hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„MEGÁLLAPODÁS

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

ÉS

AZ IRÁNI ISZLÁM KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

KÖZÖTT

A BERUHÁZÁSOK KÖLCSÖNÖS ÖSZTÖNZÉSÉRŐL

ÉS VÉDELMEÉRŐL

PREAMBULUM

Magyarország Kormánya és az Iráni Iszlám Köztársaság Kormánya (a továbbiakban együtt: „Szerződő Felek”);

Attól az óhajtól vezérelve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Szerződő Fél javára erősítsék;

Felismerve, hogy e célkitűzéseket oly módon kell elérni, amely összhangban áll a közegészségügy, a környezet, a biztonság és a fenntartható fejlődés előmozdításával és védelmével, illetve a nemzetközileg elismert munkavállalói jogok előmozdításával és a vállalati társadalmi felelősségvállalás elveivel;

Elismerve a Szerződő Feleknek a beruházás szabályozáshoz való jogát és kötelezettségeit, amelyek a Szerződő Feleket a saját területükön, jogos szakpolitikai célkitűzéseik elérése érdekében megilletik;

Szem előtt tartva a beruházók és a fogadó állam jogai és kötelezettségei közötti általános egyensúly biztosítását;

Azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén;

Megállapodtak a következőkben:

1. CIKK MEGHATÁROZÁSOK

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal minden olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen a következőket jelenti:
 - (a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, zálogot, a zálogjogot és hasonló jogokat;
 - (b) a részvényt, az üzletrészt és a vállalati kötvényt, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;
 - (c) a beruházáshoz kapcsolódó pénzkövetelést vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követelést;
 - (d) a szellemi és ipari tulajdonhoz fűződő jogot, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogot, védjegyet, szabadalmat, formatervezési mintát, know-how-t, kereskedelmi titkot, földrajzi megjelölést, kereskedelmi nevet és goodwill-t;
 - (e) minden jogszabály vagy szerződés által biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatásához, kitermeléséhez, műveléséhez vagy kiaknázásához kapcsolódó jogokat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét, feltételezve, hogy ez a változás annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és egyéb jogszabályaival összhangban áll, amelynek területén a beruházás létesült, és feltéve, hogy az adott módosulást a fogadó állam illetékes hatósága, amennyiben az szükséges, jóváhagyta.

2. A „beruházó” kifejezés az egyik Szerződő Fél olyan természetes vagy jogi személyét jelenti, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást valósított meg a jelen Megállapodás keretében:
 - (a) A „természetes személy” kifejezés az olyan természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak jogszabályai értelmében, és nem állampolgára a fogadó országnak.
 - (b) A „jogi személy” kifejezés azt a jogi személyt jelenti bármelyik Szerződő Fél vonatkozásában, amely az egyik Szerződő Fél területén, annak hatályos jogszabályai értelmében alakult vagy létesült, és üzleti központja vagy fő üzleti tevékenységének székhelye számottevő gazdasági tevékenység mellett az egyik Szerződő Fél területén található.

A „beruházó” fogalmának kritériuma, hogy számottevő gazdasági tevékenységet kell folytatnia a másik Szerződő Fél területén, a beruházáshoz köthető számottevő fizikai jelenlét mellett. A „számottevő fizikai jelenlét” körébe nem értendők bele többek között az egyéb létesítmények nélkül működtetett értékesítési irodák, a postafiókcímen alapuló gazdasági tevékenységek, illetve a korlátozott jelenléttel vagy jelenlét nélkül folytatott egyéb gazdasági tevékenység típusok.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó összeget jelenti és magában foglalja különösen a nyereséget, a kamatot, a tőkenyereséget, az osztalékot, a jogdíjat vagy egyéb díjat.
4. A „terület” kifejezés jelenti:
 - (a) Magyarország tekintetében azt a területet, amely fölött Magyarország a nemzetközi joggal összhangban szuverenitással rendelkezik, felségjogokat vagy joghatóságot gyakorol;
 - (b) az Iráni Iszlám Köztársaság tekintetében azon területeket – ideértve a tengeri felségvizeket –, amelyek fölött az Iráni Iszlám Köztársaság szuverenitással rendelkezik vagy joghatóságot gyakorol.
5. A „szabodon átváltható pénznem” kifejezés azt a pénznemet jelenti, amelyet széles körben használnak fizetésre nemzetközi üzleti tranzakciók során és széles körben forgalmaznak a vezető nemzetközi devizapiacokon, amennyiben ez nem ellentétes egyik Szerződő Fél jogszabályaival sem, függetlenül attól, hogy a Nemzetközi Valutaalap miként határozza meg a szabadon átváltható és szabadon használható pénznemek körét.

2. CIKK

A BERUHÁZÁSOK ELŐSEGÍTÉSE ÉS VÉDELME

1. Mindkét Szerződő Fél a saját területén olyan kedvező feltételeket teremt – saját törvényeivel és jogszabályaival összhangban –, amelyek beruházási szempontból vonzóak a másik Szerződő Fél beruházói számára.
2. Mindkét Szerződő Fél a saját területén a 3–6. bekezdésekkel összhangban mindenkor igazságos és méltányos bánásmódot, teljes körű védelmet és biztonságot nyújt a másik Szerződő Fél beruházói által létrehozott beruházások, valamint ezen beruházások vonatkozásában a beruházók számára.
3. A 2. bekezdésben hivatkozott igazságos és méltányos bánásmód biztosítására vonatkozó kötelezettség megszegését jelentik a következő intézkedések vagy intézkedéssorozatok:
 - (a) az igazságszolgáltatás megtagadása a büntető, polgári vagy közigazgatási eljárásokban;
 - (b) a tisztességes eljárás súlyos megszegése, beleértve az átláthatóság súlyos megsértését és a hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesülésének sérelmét a bírósági és közigazgatási eljárások során;
 - (c) a nyílt önkényesség;
 - (d) a nyíltan jogellenes alapon történő célzott megkülönböztetés, így például a nemi, faji vagy vallási meggyőződésen alapuló megkülönböztetés; vagy
 - (e) a zaklatás, kényszerítés, hatalommal való visszaélés és hasonló rosszhiszemű magatartás.
4. Az egyértelműség érdekében a „teljes körű védelem és biztonság” alatt a Szerződő Felek azon kötelezettségei értendők, amelyek a beruházó és a beruházások fizikai biztonságát hivatottak szolgálni.
5. Egy másik nemzetközi megállapodás vagy a jelen Megállapodás valamely másik rendelkezésének megsértése nem alapozza meg a jelen cikk, – illetve a jelen cikkben előírt igazságos és méltányos bánásmódra vagy a teljes körű védelemre és biztonságra vonatkozó kötelezettség megsértését.
6. A Szerződő Felek elismerik, hogy az alapvető munkaügyi előírások, illetve a közegészségügyi, biztonsági és környezetvédelmi intézkedések enyhítése nem lehet a beruházások ösztönzésének eszköze. A Szerződő Felek nem mondhatnak le és egyéb módon sem tekinthetnek el e szempontok érvényesítésétől, és erre vonatkozó ajánlatot sem tehetnek a beruházások területükön történő létrehozásának, felvásárlásának, bővítésének vagy megtartásának ösztönzése céljából.

3. CIKK

NEMZETI ÉS LEGNAGYOBB KEDVEZMÉNYES ELBÁNÁS

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és azok hozamait olyan elbánásban részesíti, amely nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak vonatkozásában a területén létrehozott beruházásaik irányítása, folytatása, működtetése, fenntartása, használata, élvezete, értékesítése vagy a velük való rendelkezés tekintetében biztosított elbánás.
2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és azok hozamait olyan elbánásban részesíti, amely nem kedvezőtlenebb, mint a bármelyik harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak vonatkozásában a területén létrehozott beruházásaik irányítása, folytatása, működtetése, fenntartása, használata, élvezete, értékesítése vagy a velük való rendelkezés tekintetében biztosított elbánás.
3. Az egyértelműség érdekében a Felek rögzítik, hogy a jelen cikk 2. bekezdésében hivatkozott „elbánás” nem foglal magában más nemzetközi beruházási szerződésekben és egyéb megállapodásokban szabályozott, a beruházók és az államok közötti beruházási viták rendezésére vonatkozó eljárásokat. Más nemzetközi beruházási szerződésekben és egyéb kereskedelmi megállapodásokban lefektetett lényeges kötelezettségek önmagukban nem minősülnek „elbánásnak”, ezért azok, a Fél e kötelezettségekből fakadóan elfogadott vagy fenntartott intézkedése hiányában nem jelenthetik a jelen cikk megsértését.
4. E Megállapodásnak a nemzeti elbánásra és a legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók a Szerződő Fél által vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei alapján nyújtott előnyökre.
5. E cikk rendelkezéseinek értelmezése alapján egyik Szerződő Fél sem köteles a másik Szerződő Fél beruházóira vagy az általuk létrehozott beruházásokra vagy az azokon elért hozamra olyan elbánás, preferencia vagy kiváltság előnyeit kiterjeszteni, amelyeket az előbbi Szerződő Fél:
 - (a) olyan többoldalú nemzetközi beruházásvédelmi megállapodás alapján nyújthat, amelyben valamelyik Szerződő Fél részes fél vagy azzá válhat;
 - (b) olyan nemzetközi megállapodás vagy konstrukció alapján nyújthat, amely teljes egészében vagy főként az adózással kapcsolatos.
6. Az egyértelműség érdekében, annak megállapításához, hogy egy beruházás vagy beruházó a jelen cikk 1. és 2. bekezdésében foglaltak értelmében véve hasonló helyzetben van-e, a beruházó vagy beruházás körülményeit összességükben kell értékelni, beleértve:
 - (a) a beruházás hatását
 - i. a beruházás helye szerinti közösségre;
 - ii. a környezetre, ideértve azon hatásokat, amelyek az adott joghatóság területén létrehozott valamennyi befektetés összeadódó hatásában szerepet játszanak;
 - (b) az intézkedés jellemzőit, beleértve annak jellegét, célját, időtartamát és indokát; illetve
 - (c) a beruházásokra vagy beruházókra vonatkozó jogszabályokat.

7. A Szerződő Fél azon intézkedése, amely a másik Szerződő Fél beruházóit vagy azok beruházásait kedvezőtlenebb elbánásban részesíti:
- (a) saját beruházóinál vagy azok beruházásainál, nem ellentétes a jelen cikk 1. bekezdésével;
 - (b) egy másik állam beruházóinál vagy azok beruházásainál, nem ellentétes a jelen cikk 2. bekezdésével;

amennyiben az adott intézkedést a Szerződő Fél olyan jogos közérdekből fogadta el és alkalmazza, amely – kifejezetten vagy annak ténybeli hatását tekintve – nem a beruházó vagy a beruházás tulajdonosának állampolgárságán alapul, beleértve az egészség, a biztonság, a környezet és a nemzetközileg és belföldön elismert munkavállalói jogok védelmét, illetve a megvesztegetés és korrupció megszüntetését, feltéve, hogy az intézkedés ésszerű összefüggésben áll a meghatározott céllal.

8. E cikk 2. bekezdése nem alkalmazandó:
- (a) azon elbánásra, amelyet a Szerződő Fél érvényben lévő vagy a jelen Megállapodás hatályba lépése előtt kötött kétoldalú vagy többoldalú nemzetközi megállapodás értelmében nyújt;
 - (b) azon elbánásra, amelyet a Szerződő Fél:
 - i. szabadkereskedelmi övezet, vámunió, közös piac, munkaerőpiac, integrációs kötelezettségvállalás létrehozását, erősítését vagy kiterjesztését célzó kétoldalú vagy többoldalú megállapodás vagy hasonló nemzetközi megállapodás keretében nyújt; vagy
 - ii. a fogadó állam és a beruházó közötti – az adott beruházó beruházásainak elősegítését célzó – beruházási szerződés értelmében nyújt;
 - (c) az egyértelműség érdekében, a jelen Megállapodás 14. cikkének rendelkezéseire.

4. CIKK

BERUHÁZÁSI ÉS SZABÁLYOZÁSI INTÉZKEDÉSEK

1. E Megállapodás rendelkezései nem befolyásolják a Szerződő Felek azon jogát, hogy a jogos szakpolitikai céljaik eléréséhez szükséges szabályozási intézkedéseket fogadjanak el olyan területeken, mint a közegészség, a biztonság, a környezet vagy a közérkölc védelme, a szociális védelem vagy a fogyasztóvédelem, illetve a kulturális sokszínűség előmozdítása és védelme. A jelen Megállapodás nem értelmezendő valamely Fél arra irányuló kötelezettségvállalásaként, hogy tartózkodni fog a jogi és szabályozási keret megváltoztatásától, beleértve az olyan módosításokat is, amelyek negatív hatást gyakorolhatnak a beruházások működésére vagy a beruházó által elvárt nyereségre.
2. Az egyértelműség érdekében, önmagában az a tény, hogy valamely Szerződő Fél olyan szabályozást alkalmaz – beleértve a törvényeinek és jogszabályainak módosítását is –, amely negatívan érinti a beruházásokat vagy befolyásolja a beruházó várakozásait ideértve az általa elvárt nyereséget is, nem minősül a jelen Megállapodásból fakadó kötelezettségek megsértésének.

3. Az egyértelműség érdekében a Felek rögzítik, hogy nem jelenti a jelen Megállapodás rendelkezéseinek megsértését valamely Szerződő Fél azon döntése, hogy nem nyújt, nem újít meg vagy nem tart fenn állami támogatást, vagy állami juttatást amennyiben:
 - (a) nincs olyan törvényi vagy szerződéses egyedi kötelezettsége, amely az adott támogatás nyújtását, megújítását vagy fenntartását írja elő; vagy
 - (b) a döntés az adott támogatás nyújtására, megújítására vagy fenntartására vonatkozó feltételekkel összhangban születik (amennyiben ilyen feltételek elfogadására sor került).
4. Az egyértelműség érdekében a jelen Megállapodásban foglaltak nem értelmezendők úgy, hogy illetékes bíróság, közigazgatási bíróság vagy egyéb illetékes hatóság döntése értelmében leállított támogatás vagy ilyen támogatás visszatérítése vonatkozásában másképp járjon el bármely Szerződő Fél, illetve nem akadályozza meg az adott Szerződő Felet az ily módon elrendelt beruházói kártalanítás nyújtásában.

5. CIKK

KISAJÁTÍTÁS ÉS KÁRTALANÍTÁS

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, kobozhatják el, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással, kivéve, ha az közérdekből, megfelelő törvényes eljárás keretében, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen, tényleges, megfelelő és azonnali kártalanítás megfizetése mellett történik. A kártalanítás összegét késedelem nélkül meg kell fizetni.
2. E cikk 1. bekezdésében hivatkozott kártalanítás mértékének egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítás időpontját közvetlenül megelőző piaci értékével, vagy a várható kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban meglévő piaci értékével, attól függően, hogy melyik időpont következett be hamarabb, valamint a kisajátítás napjától kezdődően a tényleges fizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan a nemzetközi banki gyakorlatnak megfelelő kamatot is tartalmaznia kell, és késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatóknak kell lennie.
3. Annak megítélése, hogy valamely Szerződő Fél által hozott intézkedés vagy intézkedéssorozat a kisajátítással azonos hatású e, tényeken alapuló, eseti elbírálást igényel, az alábbi szempontok figyelembe vételével:
 - (a) az adott intézkedés vagy intézkedéssorozat gazdasági hatása – ugyanakkor önmagában az a tény, hogy valamely Szerződő Fél intézkedése vagy intézkedéssorozata negatív hatással van egy beruházás gazdasági értékére, nem alapozza meg, hogy az adott intézkedés vagy intézkedéssorozat a kisajátítással vagy államosítással azonos hatású intézkedésnek minősüljön;
 - (b) az adott intézkedés vagy intézkedéssorozat milyen mértékben befolyásolja a beruházáshoz kapcsolódó körülhatárolt és ésszerű várakozásokat, amelyek a Szerződő Fél által közvetlenül és kimondottan a beruházó részére korábban tett, egyértelmű és kötelező érvényű írásos kötelezettségvállalásból erednek; illetve

- (c) az intézkedés vagy intézkedéssorozat jellemzői, beleértve annak jellegét, tárgyát, tartalmát, időtartamát és indokát.
4. Nem jelent a kisajátítással vagy államosítással azonos hatású intézkedést valamely Szerződő Fél olyan, megkülönböztetéstől mentes intézkedése vagy intézkedéssorozata, amelyet jóhiszeműen és önkényesség nélkül, jogos közjóléti célok védelme érdekében, így például az egészség, biztonság vagy környezet védelme céljából dolgoz ki és alkalmaz, az elérni kívánt célhoz szükséges és azzal arányos mértékben.

6. CIKK

KÁRTALANÍTÁS VESZTESÉGEKÉRT

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai vagy azok hozamai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb, mint az utóbbi Szerződő Fél által a saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.
2. Nem érintve ennek a cikknek az 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik abban a bekezdésben foglalt események miatt a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy:
- (a) tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai igénybe vették;
 - (b) tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor,

azonnali, megfelelő és tényleges helyreállítás vagy kárpótlás jár – indokolatlan késedelem nélkül – azon Szerződő Fél részéről, melynek a területén a veszteség bekövetkezett.

7. CIKK

ÁTUTALÁSOK

1. A Szerződő Felek lehetővé teszik a beruházásokkal és hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, összhangban annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és jogszabályaival, ahol a beruházást létrehozták, minden korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen – de nem kizárólag – a következőket foglalják magukban:
- (a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;
 - (b) a jelen Megállapodás 1. cikkének 3. bekezdésében meghatározott hozamokat;
 - (c) a beruházás működtetése során felmerülő költségek fedezéséhez szükséges összegeket, mint például a jogdíjak és licencdíjak, vagy egyéb, hasonló költségek;
 - (d) a szerződésekkel – köztük hitelszerződésekkel – kapcsolatos kifizetéseket;

- (e) a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;
 - (f) a beruházáshoz kapcsolódóan külföldről alkalmazott természetes személyeknek azt a bérét vagy egyéb keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták;
 - (g) a jelen Megállapodás 5. és 6. cikke szerinti kártalanítási kötelezettségeket;
 - (h) a jelen Megállapodás 14. cikke szerinti vitarendezéséből származó kifizetéseket.
2. Az átutalásokat azt követően kell teljesíteni, hogy a beruházó eleget tett valamennyi, a beruházás helye szerinti Szerződő Fél területén hatályban lévő jogszabályokban előírt pénzügyi kötelezettségének.
3. A jelen cikkben foglaltak nem értelmezendők úgy, hogy az alábbi szabályozási területeken korlátoznák a Szerződő Felet a törvényei méltányos és megkülönböztetéstől mentes alkalmazásában feltéve, hogy azzal nem valósítja meg az átutalások rejtett korlátozását:
- (a) csődeljárás, fizetéseképtelenség vagy a hitelezők jogainak védelme;
 - (b) értékpapírok kibocsátása, kereskedelme vagy forgatása;
 - (c) büntetendő vagy bűncselekmények;
 - (d) átutalásokhoz kapcsolódó pénzügyi jelentéstételi vagy nyilvántartási kötelezettség, amely esetekben ez a bűnüldözési szervek vagy pénzügyi felügyeleti hatóságok munkájához szükséges;
 - (e) társadalombiztosítási, állami nyugdíjrendszer és kötelező megtakarítási programok;
 - (f) a bírósági eljárásokban hozott ítéletek végrehajtása.
4. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalást lebonyolító hitelintézet által, a beruházást befogadó Szerződő Fél törvényeivel összhangban általánosan alkalmazott és közzétett árfolyamok tekintendők. Amennyiben ilyen árfolyam nem létezik – eltérő megegyezés hiányában – a hivatalos árfolyamot kell alkalmazni.

8. CIKK JOGÁTRUHÁZÁS

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia vagy biztosítás alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:
- (a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,
 - (b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, továbbá átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

9. CIKK ELŐNYÖK MEGTAGADÁSA

Bármelyik Szerződő Fél megtagadhatja a jelen Megállapodás keretében nyújtott előnyöket a másik Szerződő Fél jogi személyiséggel rendelkező beruházójától és az e beruházó beruházásaitól, amennyiben az adott beruházó harmadik állambeli beruházók tulajdonában vagy irányítása alatt áll, és:

- (a) a beruházó nem folytat számottevő gazdasági tevékenységet azon Szerződő Fél területén, ahol létrehozták, vagy
- (b) az előnyök nyújtását megtagadó Szerződő Fél olyan intézkedéseket fogadott el vagy tart fenn a harmadik állammal szemben, amelyek tiltják az ilyen beruházóval folytatott és a beruházásaihoz kapcsolódó ügyleteket, vagy az előnyök biztosítása a beruházó által létrehozott beruházások vonatkozásában ezen intézkedések megsértését vagy kijátszását jelentené.

10. CIKK ÁLTALÁNOS KIVÉTELEK

1. Feltéve, hogy a Szerződő Felek intézkedései nem valósítanak meg önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést a beruházások vagy a beruházók között, a jelen Megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy korlátozná a Szerződő Feleket az alábbi célokból szükséges intézkedések elfogadásában és végrehajtásában:
 - (a) a közbiztonság vagy közérkölcös védelme, vagy a közrend fenntartása;
 - (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség megóvása;
 - (c) a törvények és jogszabályok betartatása; vagy
 - (d) az élő és nem élő kimeríthető természeti erőforrások megőrzése.
2. Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Felet abban, hogy prudenciális okokból olyan ésszerű intézkedéseket vezessen be vagy tartson fenn, mint például:
 - (a) a pénzügyi intézetek biztonságának, fizetőképességének, feddhetetlenségének és pénzügyi felelősségének fenntartása;
 - (b) a Szerződő Fél pénzügyi rendszere integritásának és stabilitásának biztosítása.
3. a. E Megállapodás rendelkezései nem gátolhatják meg a Szerződő Felet abban, hogy fizetési mérlegének súlyos nehézsége vagy ennek veszélye esetén a (b) ponttal összeegyeztethető, átutalásokat korlátozó intézkedéseket vezessen be.
 - b. Az (a) pontban hivatkozott intézkedéseknek méltányosnak kell lenniük, nem alkalmazhatók sem önkényesen, sem indokolatlan hátrányos megkülönböztetésként, csak jóhiszeműen, korlátozott időtartamban foganatosíthatók, továbbá nem haladhatják meg a fizetési mérleg helyzetének orvoslásához szükséges mértéket. A jelen cikk alapján

intézkedéseket előíró Szerződő Fél köteles – amint lehet – bemutatni az említett intézkedések kivezetésére vonatkozó ütemtervet. Az ilyen intézkedéseket az érintett Szerződő Fél az egyéb nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően hozza meg, ideértve a Nemzetközi Valutaalap Alapokmánya alapján fennálló kötelezettségeket.

4. A jelen Megállapodás rendelkezései nem vonatkoznak az állami egészségbiztosításra és az állami nyugdíjrendszerekre.
5. A 14. cikk szerinti vitarendezés nem minősül elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak.

11. CIKK

ALAPVETŐ BIZTONSÁGI ÉRDEKEK

1. A jelen Megállapodás nem értelmezhető úgy, hogy:
 - (a) bármelyik Szerződő Felet olyan információ nyújtására vagy hozzáférhetővé tételére kötelezné, amelynek nyilvánosságra hozatalát alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek tartja; vagy
 - (b) akadályoznák bármelyik Szerződő Felet olyan intézkedések meghozatalában, amelyeket alapvető biztonsági érdekeinek védelmében szükségesnek tart:
 - i. a fegyverek, lőszeres és hadieszközök kereskedelme, valamint más olyan áruk, anyagok, szolgáltatások és technológiák forgalmazása és ezekkel kapcsolatos kereskedelmi ügyletek tekintetében, amelyek közvetlen vagy közvetett célja katonai, vagy más biztonsági létesítmény ellátása;
 - ii. háború vagy a nemzetközi kapcsolatokban beálló más szükségállapot idején; vagy
 - iii. az atomfegyverek és más nukleáris robbanóeszközök elterjedését tiltó nemzeti szabályok vagy nemzetközi egyezmények végrehajtása vonatkozásában.
2. A Szerződő Fél alapvető biztonsági érdekei magukban foglalhatják a vámunióban, gazdasági vagy monetáris unióban, közös piaci vagy szabadkereskedelmi övezetben való tagságból fakadó érdekeket és intézkedéseket.

12. CIKK

A MEGÁLLAPODÁS ALKALMAZHATÓSÁGA

1. A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak törvényeivel és jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított valamennyi beruházásra alkalmazni kell, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára vagy követelésre, amely a hatálybalépése előtt merült fel, vagy amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

Az Iráni Iszlám Köztársaság esetében a jelen Megállapodás csak azon beruházásokra vonatkozik, amelyeket az illetékes hatóság, az iráni beruházásösztönzési ügynökség (Organization for Investment Economic and Technical Assistance of Iran – „OIETAI”) – vagy annak esetleges jogutódja – jóváhagy.

2. Az egyértelműség érdekében a Felek rögzítik, hogy a jelen Megállapodás kizárólag a letelepedést követő elbánásra és védelemre vonatkozik, és nem terjed ki a letelepedést megelőző fázisra vagy a piacra jutáshoz kapcsolódó kérdésekre.

13. CIKK

AZ INFORMÁCIÓK ÁTLÁTHATÓSÁGA ÉS KÖZZÉTÉTELE

1. Mindkét Szerződő Fél köteles közzétenni, vagy egyéb módon nyilvánosan elérhetővé tenni, azon általános érvényű törvényeit, jogszabályait, illetve nemzetközi megállapodásait, amelyek befolyásolhatják a másik Szerződő Fél beruházói által az előbbi Szerződő Fél területén létrehozott beruházásokat.
2. E cikk egyetlen rendelkezése sem kötelezi a Szerződő Feleket, hogy bizalmas vagy védett információt nyújtsanak vagy tegyenek hozzáférhetővé, beleértve az egyes beruházókra vagy beruházásokra vonatkozó olyan információkat, amelyek nyilvánosságra hozatala akadályozná a bűnüldözést, ellentétes lenne a titoktartás védelmét célzó hazai törvényekkel, vagy sértené egyes beruházók jogos üzleti érdekeit.

14. CIKK

BERUHÁZÁSI VITÁK RENDEZÉSE

AZ EGYIK SZERZŐDŐ FÉL ÉS A MÁSIK SZERZŐDŐ FÉL VALAMELY

BERUHÁZÓJA KÖZÖTT

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél között felmerülő, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos viták esetén a vitában álló feleknek törekedniük kell, hogy vitájukat lehetőleg peren kívüli konzultációk útján rendezzék.
2. A konzultációk azon a napon kezdődnek, amikor az egyik Szerződő Fél panasszal élő beruházója írásban konzultációt kér a másik Szerződő Féltől. A vita peren kívüli, konzultációk útján történő rendezésének elősegítése végett az írásbeli értesítésben részletezni kell a vitás kérdéseket, a vita alapjául szolgáló tényeket, a panasszal élő beruházó megállapításait (beleértve bármely bizonyítékként szolgáló dokumentumot), valamint ezek feltételezett jogalapját. Eltérő megegyezés hiányában legalább egy konzultációt kell tartani attól a naptól számított 90 napon belül, hogy az egyik Szerződő Fél panasszal élő beruházója írásban konzultációt kért a másik Szerződő Féltől.
3. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita a vita rendezésére írásban benyújtott igény kézhezvételének dátumától számított hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, akkor bármelyik érintett félnek a másik fél egyidejű írásos értesítésével jogában áll a vitát betervezni:
 - (a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelynek a területén a beruházás megvalósult; vagy
 - (b) olyan nemzetközi ad hoc választott bírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megállapodhatnak e Szabályok módosításában, vagy
 - (c) a vitában részt vevő felek megállapodása szerinti bármely egyéb vitarendezési forma keretében.

4. Miután a beruházó a vitát a 3. bekezdés (a)–(c) pontjában felsorolt bíróság vagy választott bíróságok valamelyikéhez beterjesztette, a 3. bekezdés (a)–(c) pontjaiban felsorolt egyéb vitarendezési fórumhoz folyamodni már nem jogosult.
5. A 1. és 2. bekezdésében hivatkozottak szerint a 3. bekezdéssel összhangban a beruházó választott bíróságnál csak akkor kérelmezhet vitarendezést, ha még nem telt el két év attól az időponttól kezdődően, hogy a feltételezett jogsértés bekövetkezett. Ha a kérelmező nem nyújtja be a keresetét az említett időtartam alatt, úgy kell tekinteni, hogy a kérelmező lemondott a keresetindítási jogáról, és a jelen cikk értelmében nem folyamodhat választottbírói eljárásához.
6. Az e cikk értelmében felálló választottbírói tagjaiként a nemzetközi közjog – különösen a nemzetközi beruházási jog – területén szakértelemmel vagy tapasztalattal rendelkező választottbírókat kell kijelölni. Kívánatos, hogy a választottbírók szaktudással vagy tapasztalattal rendelkezzenek a nemzetközi beruházási megállapodásokkal kapcsolatban felmerülő viták rendezésében.
7. A választottbíróknak, a választottbírók személyzetének és asszisztenseinek a felperestől, az alperestől és a másik Szerződő Fél kormányától függetlennek kell lenniük, ezek egyikével sem állhatnak kapcsolatban, és nem fogadhatnak el tőlük utasításokat a beruházással kapcsolatos kérdésekben. A vitához kapcsolódó kérdésekben a választottbírók nem fogadhatnak el utasítást egyetlen szervezettől, kormánytól és a vitában álló felektől sem. A választottbírók nem vehetnek részt olyan viták elbírálásában, amelyek közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenséget eredményeznének. Tartózkodnak továbbá attól, hogy jogi képviselőként, valamely fél által kijelölt szakértőként vagy tanúként vegyenek részt egy olyan folyamatban lévő vagy újonnan keletkező beruházásvédelmi vitában, amely a jelen Megállapodás, más megállapodás vagy hazai jogszabály értelmében merült vagy merül fel.
8. A választottbírói eljárás során – a jelen cikkben meghatározott vagy a jelen Megállapodás szerinti egyéb módosításokkal – a vonatkozó választottbírói szabályzatot kell alkalmazni.
9. A jelen cikk értelmében felállított választottbírói bíróság az alábbiakkal összhangban hozza meg döntését a vitatott kérdésekben:
 - (a) a jelen Megállapodás; és
 - (b) a nemzetközi jog alkalmazandó szabályai és alapelvei.
10. A 3. bekezdés (b)–(c) pontjaiban hivatkozott választottbírói bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy megállapítsa azon intézkedés valamely Fél hazai joga szerinti jogszerűségét, amely a jelen Megállapodás vélelmezett megsértését eredményezte. Az egyértelműség érdekében, annak megállapítása során, hogy egy intézkedés összhangban áll-e a jelen Megállapodással, a választottbírói bíróság – szükség esetén – tényként figyelembe veheti az adott Fél nemzeti jogát. Ebben az esetben a választottbírói bíróságnak az adott Fél bíróságai és hatóságai által követett fennálló jogértelmezést kell elfogadnia, és a választottbírói bíróság hazai jogra vonatkozó értelmezése nem köti az adott Fél bíróságait és hatóságait.
11. A Szerződő Felek diplomáciai csatornákon egyeztetett közös értelmezése a jelen Megállapodás egy adott rendelkezése tekintetében kötelező érvényű a választottbírói bíróságra

nézve, és a választottbíróóság bármely döntésének vagy ítéletének összhangban kell állnia ezen értelmezéssel.

12. A választottbíróóság ítéletei a vitában álló felekre nézve jogerősek és kötőerővel rendelkeznek, és az adott beruházást fogadó, és az ítéletben érintett Szerződő Fél jogszabályai szerint, az ítéletben feltüntetett határidő betartásával hajthatók végre.
13. A jelen Megállapodás értelmében Magyarországgal szemben indított választottbíróági eljárásokra a szerződésen alapuló, beruházók és államok közötti választottbíráskodás során alkalmazott „UNCITRAL” átláthatósági szabályok alkalmazandók. A jelen Megállapodás alapján az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben indított választottbíróági eljárások esetén az Iráni Iszlám Köztársaság kellő megfontolás tárgyává teszi a szerződésen alapuló, beruházó és állam közötti választottbíráskodás során alkalmazott „UNCITRAL” átláthatósági szabályok alkalmazását. A jelen Megállapodás és a vonatkozó választottbíróági szabályok egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg az Európai Unió és Magyarország közötti bármilyen irányú információcserét a vita kapcsán.
14. Amennyiben a Szerződő Felek között olyan, a jelen Megállapodás keretében felmerülő viták vonatkozásában alkalmazandó nemzetközi, többoldalú megállapodás lép hatályba, amely egy többoldalú beruházási bíróságot és/ vagy fellebbviteli mechanizmust hoz létre, a jelen Megállapodás megfelelő részei a továbbiakban nem alkalmazandók.

15. CIKK

A SZERZŐDŐ FELEK KÖZÖTTI JOGVITÁK RENDEZÉSE

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.
2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen cikk rendelkezései szerinti, háromtagú választottbíróóság elé kell terjeszteni.
3. A választottbíróóságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbíróági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon (*hatvan napon*) belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a bíróság elnökévé (a továbbiakban „elnök”) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni. Az elnöknek egy olyan állam állampolgárának kell lennie, amely a kijelölés időpontjában mindkét Szerződő Féllel diplomáciai kapcsolatokat tart fenn.
4. Amennyiben a jelen cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a

Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróság döntését szavazattöbbséggel hozza.
6. A választottbíróság döntését ezen Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog általánosan elfogadott elvei és szabályai alapján hozza.
7. A Szerződő Felek egyéb rendelkezéseit figyelembe véve a bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.
8. Mindkét Szerződő Fél maga viseli a választott bírójának, valamint a választottbírósági eljárásban való képviselőjének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A bíróság eltérő rendelkezést is hozhat a költségek tekintetében.
9. A bíróság döntései véglegesek és kötelezőek mindkét Szerződő Fél számára.

16. CIKK

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK, HATÁLYBALÉPÉS, IDŐBELI HATÁLY, MEGSZŪNÉS ÉS MÓDOSÍTÁSOK

1. Jelen Megállapodás a vámunióban, gazdasági unióban, regionális gazdasági integrációs megállapodásban vagy hasonló nemzetközi megállapodásban, mint például az Európai Unió, a Szerződő Felek által betöltött jelenlegi vagy jövőbeli tagságukból vagy részvételükből eredő kötelezettségeket nem sértheti. Következésképpen nincs a Megállapodásnak olyan rendelkezése, sem a rendelkezéseknek olyan része, amely a Szerződő Felek ilyen tagságából vagy részvételéből fakadó kötelezettségeit érvényteleníti, módosítja, vagy egyéb módon érinti, azokat ekként idézni, értelmezni nem lehet.
2. A Szerződő Felek illetékes hatóságainak az adott Fél saját törvényeivel és jogszabályaival összhangban jóvá kell hagyniuk a jelen Megállapodást. A Szerződő Felek diplomáciai csatornákon keresztül értesítik egymást arról, hogy valamennyi jogszabályi követelmény teljesült a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez. A jelen Megállapodás az utolsó értesítés kézhezvétele után hatvan (60) nappal lép hatályba.
3. Ez a Megállapodás tíz éves időtartamra marad hatályban, majd azt követően hatálya meghosszabbodik, hacsak valamely Szerződő Fél a kezdeti tíz éves időtartam lejárta előtt legalább egy évvel vagy azt követően bármikor írásban nem tájékoztatja a másik Szerződő Felet a felmondásra vonatkozó szándékáról. A Megállapodás tizenkét hónappal azt követően szűnik meg, hogy valamely Szerződő Fél írásban tájékoztatta a másik Szerződő Felet a felmondásra vonatkozó szándékáról.
4. A jelen Megállapodás felmondása előtt megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényben maradnak.
5. Jelen Megállapodás a Szerződő Felek közötti írásbeli megegyezéssel módosítható. Bármely módosítás a Megállapodás elválaszthatatlan részét képezi, és a hatálybalépéséhez szükséges eljárás megegyezik a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárással.

ENNEK HITELEÜL az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

KÉSZÜLT két eredeti példányban, Teheránban, 2017. December 4-én, ami megfelel Azar 13, 1396 (Solar Hijri) napjának, magyar, perzsa és angol nyelven, és mindhárom nyelven egyaránt hiteles szövegnek minősül. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.”

„AGREEMENT

ON RECIPROCAL PROMOTION AND

PROTECTION OF INVESTMENTS

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF HUNGARY

AND

THE GOVERNMENT OF

THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

PREAMBLE

The Government of Hungary and the Government of the Islamic Republic of Iran and hereinafter referred to as the "Contracting Parties" ;

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties;

Recognizing that these objectives should be achieved in a manner consistent with the promotion and protection of public health, environment, security, safety, and sustainable development as well as with the promotion of internationally recognized labour rights and principles of corporate social responsibility;

Acknowledging the rights and responsibilities of the Contracting Parties to regulate investment within their territories in order to meet legitimate policy objectives;

Aiming to secure an overall balance of rights and obligations between investors and the host state;

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of the investors of the Contracting Parties in each others' territory ;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" refers to every kind of asset invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include in particular:
 - (a) movable and immovable property as well as any rights in rem such as mortgages, liens, pledges and similar rights;
 - (b) shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in companies;
 - (c) claims to money or to any performance having an economic value related to an investment;
 - (d) intellectual and industrial property rights, including copyrights, trademarks, patents, designs, know-how, trade secrets, geographical indications, trade names and goodwill associated with an investment;
 - (e) any right conferred by law or under contract and any licenses and permits pursuant to law, including the right to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment on condition that this alteration is made in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made, provided that such alterations are approved by the responsible authority of the host state, if so required.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person of one Contracting Party that has made an investment in the territory of the other Contracting Party within the framework of this Agreement:
 - (a) The term "natural person" shall mean any natural person having the nationality of either Contracting Party in accordance with its laws and not having the nationality of the host state.
 - (b) The term "legal person" shall mean with respect to either Contracting Party, any legal entity incorporated or constituted in accordance with its laws, having its headquarters or principal place of business with substantial business activities in the territory of one Contracting Party.

An "investor" should have substantial business activities in the territory of the other Contracting Party with significant physical presence in connection with its investment. "Significant physical presence" does not include, for example, sales offices without other operational facilities, post office box-based business or other types of business with no or limited presence.
3. The term "returns" refers to the amounts legally yielded by an investment in particular including profits, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.
4. The term "territory" shall mean:
 - (a) in the case of Hungary, the territory over which Hungary exercises, in conformity with international law, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction;
 - (b) in the case of the Islamic Republic of Iran the term refers to areas under sovereignty or jurisdiction, as the case may be, of the Islamic Republic of Iran including maritime areas.
5. The term "freely convertible currency" means the currency that is widely used to make payments for international transactions and widely exchanged in principal international exchange markets provided it is not contrary to the regulations of either of the Contracting Parties, and independently from how the International Monetary Fund determines the scope of freely convertible, or freely usable currency.

ARTICLE 2

PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

1. Each Contracting Party shall in its territory, within the framework of its laws and regulations, create favourable conditions for attraction of investments of investors of the other Contracting Party.
2. Each Contracting Party shall accord at all times in its territory to investments made by investors of the other Contracting Party and to investors with respect to their investments fair and equitable treatment and full protection and security in accordance with paragraphs 3 – 6.
3. A breach of the obligation of fair and equitable treatment referred to in paragraph 2 may be found where a measure or series of measures constitutes:

- (a) denial of justice in criminal, civil or administrative proceedings;
 - (b) fundamental breach of due process, including a fundamental breach of transparency and obstacles to effective access to justice, in judicial and administrative proceedings;
 - (c) manifest arbitrariness;
 - (d) targeted discrimination on manifestly wrongful grounds, such as gender, race or religious belief; or
 - (e) harassment, coercion, abuse of power or similar bad faith conduct.
4. For greater certainty, ‘full protection and security’ refers to the Contracting Party’s obligations relating to physical security of investors and investments.
 5. A determination that there has been a breach of another provision of this Agreement, or of a separate international agreement, does not establish a breach of this Article that there has been a breach of fair and equitable treatment or full protection and security under this Article.
 6. The Contracting Parties recognize that it is inappropriate to encourage investment by relaxing core labour standards, public health, safety or environmental measures. They shall not waive or otherwise derogate from or offer to waive or otherwise derogate from, such measures as encouragement for the establishment, acquisition, expansion or retention in their territories, of an investment.

ARTICLE 3

NATIONAL AND MOST-FAVOURED-NATION TREATMENT

1. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party and their investments and returns of investments treatment which is no less favourable than that which it accords, in like situations, to its own investors or their investments and returns of investments with respect to the management, conduct, operation, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of their investments in its territory.
2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party and their investments and returns of investments treatment which is no less favourable than that which it accords, in like situations, to the investors of any third State or their investments and returns of investments with respect to the management, conduct, operation, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of their investments in its territory.
3. For greater certainty, the “treatment” referred to in paragraph (2) of this Article does not include procedures for the resolution of investment disputes between investors and states provided for in other international investment treaties and any other agreements. Substantive obligations in other international investment treaties and other trade agreements do not in themselves constitute "treatment", and thus cannot give rise to a breach of this Article, absent measures adopted or maintained by a Party pursuant to those obligations.
4. The National Treatment and Most-Favoured-Nation Treatment provisions of this Agreement shall not apply to advantages accorded by a Contracting Party pursuant to its

obligations as a member of a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area.

5. The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party, or to the investments or returns of investments of such investors the benefit of any treatment, preference or privilege, which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:
 - (a) any forms of multilateral agreements on investments to which either of the Contracting Parties is or may become a party;
 - (b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.
6. For greater certainty, a determination of whether an investment or an investor is in like situations for the purposes of paragraphs 1 and 2 of this Article shall be made based on an assessment of the totality of circumstances related to the investor or the investment, including:
 - (a) the effect of the investment on
 - i. the local community where investment is located;
 - ii. the environment, including effects that relate to the cumulative impact of all investments within a jurisdiction;
 - (b) the character of the measure, including its nature, purpose, duration and rationale; and
 - (c) the regulations that apply to investments or investors.
7. A measure of the Contracting Party that treats investors of the other Contracting Party or their investments less favourably than:
 - (a) its own investors or their investments is not inconsistent with paragraph 1 of this Article; or
 - (b) investors of another State or their investments is not inconsistent with paragraph (2) of this Article;

if it is adopted and applied by the Contracting Party in pursuit of a legitimate public purpose that is not based on the nationality of the investor or of nationality of the owner of an investment, either explicitly or factually, including the protection of health, safety, the environment, and internationally and domestically recognized labour rights, or the elimination of bribery and corruption, and it bears a reasonable connection to the stated purpose.

8. Paragraph (2) of this Article shall not apply to:
 - (a) treatment by the Contracting Party under any bilateral or multilateral international agreement in force or signed by the Contracting Party prior to the date of entry into force of this Agreement;
 - (b) treatment by the Contracting Party pursuant to:
 - i. bilateral or multilateral agreement establishing, strengthening or expanding a free trade area, customs union, common market, labour market, integration commitment or similar international agreement; or

- ii. investment contract concluded between host state and investor promoting investment of such investor; or
- (c) for the avoidance of any doubt, any provisions of Article 14 of this Agreement.

ARTICLE 4

INVESTMENT AND REGULATORY MEASURES

1. The provisions of this Agreement shall not affect the right of the Contracting Parties to regulate within their territories through measures necessary to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, safety, environment or public morals, social or consumer protection or promotion and protection of cultural diversity. The provisions of this Agreement shall not be interpreted as a commitment from a Party that it will not change the legal and regulatory framework, including in a manner that may negatively affect the operation of investments or investor's expectations of profits.
2. For greater certainty, the mere fact that a Contracting Party regulates, including through a modification of its laws and regulations, in a manner which negatively affects an investment or interferes with an investor's expectations, including its expectations of profits, does not amount to a breach of an obligation under this Agreement.
3. For greater certainty, a Contracting Party's decision not to issue, renew or maintain subsidy or grant:
 - (a) in the absence of any specific commitment under law or contract to issue, renew, or maintain that subsidy or grant; or
 - (b) if the decision is made in accordance with the terms or conditions attached to the issuance, renewal or maintenance of the subsidy or grant, if any,does not constitute a breach of the provisions of this Agreement.
4. For greater certainty, nothing in this Agreement shall be construed as preventing a Contracting Party from discontinuing the granting of a subsidy or requesting its reimbursement where such measure has been ordered by a competent court, administrative tribunal or other competent authority, or requiring that Contracting Party to compensate the investor therefor.

ARTICLE 5

EXPROPRIATION AND COMPENSATION

1. Investments and returns of investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalized, confiscated, expropriated or subjected to similar measures by the other Contracting Party except such measures are taken for public purposes, in accordance with due process of law, in a non-discriminatory manner, and where effective and appropriate, prompt compensation is paid. The amount of compensation shall be paid without delay.
2. The compensation mentioned in paragraph 1 of this Article shall be equivalent to the market value of the expropriated investment immediately before the expropriation occurred or the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, and shall include interest on basis of international banking practice from the date

the compensation is due until the date of actual payment, and shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in a freely convertible currency.

3. The determination of whether a measure or series of measures of the Contracting Party constitute measures having equivalent effect to expropriation requires a case-by-case, fact-based inquiry that considers:
 - (a) the economic impact of the measure or series of measures, although the sole fact that a measure or series of measures of the Contracting Party has an adverse effect on the economic value of an investment does not establish that such measure or series of measures constitute measures having equivalent effect to expropriation or nationalization;
 - (b) the extent to which the measure or series of measures interfere with distinct, reasonable investment-backed expectations arising out of the Contracting Party's prior binding explicit written commitment directly and specifically to the investor; and
 - (c) the character of the measure or series of measures, including their nature, object, content, duration and rationale.
4. Non-discriminatory measures of the Contracting Party that are designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and the environment, which are taken in good faith, which are not arbitrary, and which are not disproportionate in light of their purpose, do not constitute measures having equivalent effect to expropriation or nationalization.

ARTICLE 6 COMPENSATION FOR LOSSES

1. When investments or returns of investments of investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable.
2. Without prejudice to paragraph (1) of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:
 - (a) requisitioning of their investment or a part thereof by its forces or authorities;
 - (b) destruction of their investment or a part thereof by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation

shall be accorded by the Contracting Party, in whose territory the losses occurred, prompt, appropriate and effective restitution or compensation without undue delay.

ARTICLE 7 TRANSFERS

1. The Contracting Parties shall permit the free transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency and in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party where investments were made without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:
 - (a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
 - (b) returns as defined in paragraph (3) of Article 1 of this Agreement;
 - (c) the amounts required for payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as payment of royalties and license fees or other similar expenses;
 - (d) payments in connection with contracts, including loan agreements;
 - (e) proceeds of the total or partial sale or liquidation of the investment;
 - (f) the wages or other similar earnings of natural persons engaged from abroad, in connection with an investment, subject to the laws and regulations of the Contracting Party, in which the investment has been made;
 - (g) compensations owed pursuant to Articles 5 and 6 of this Agreement;
 - (h) payments arising out of settlement of a dispute under Article 14 of this Agreement.
2. The transfers shall be made after the investor fulfilled all of its related financial obligations according to the laws in force of the Contracting Party in the territory of which the investment was made.
3. Nothing in this Article shall be construed to prevent a Party from applying in an equitable and non-discriminatory manner and not in a way that would constitute a disguised restriction on transfers, its laws relating to:
 - (a) bankruptcy, insolvency or protection of the rights of creditors;
 - (b) issuing, trading or dealing in securities;
 - (c) criminal or penal offences;
 - (d) financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities;
 - (e) social security, public retirement and compulsory savings programs
 - (f) the satisfaction of judgements in adjudicatory proceedings.
4. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the rate published, in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party which has admitted the investment, by the financial institution effecting the transfer unless otherwise agreed. Should such rate not exist the official rate has to be applied unless otherwise agreed.

ARTICLE 8 SUBROGATION

1. If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to its own investors under a guarantee or insurance it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

- (a) the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,
 - (b) that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.
2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

ARTICLE 9 DENIAL OF BENEFITS

A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the other Contracting Party that is a legal person and to investments of that investor, if investors of a third state own or control the first mentioned investor and:

- (a) the investor has no substantial business activities in the territory of the Contracting Party under whose law it is constituted, or
- (b) the denying Contracting Party adopts or maintains measures with respect to the third state that prohibit transactions with such investor and its investments or that would be violated or circumvented if the benefits of the Agreement were accorded to the investments of investor.

ARTICLE 10 GENERAL EXCEPTIONS

1. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner that would constitute arbitrary or unjustifiable discrimination between investments or between investors, nothing in this Agreement shall be construed to prevent the Contracting Party from adopting or enforcing measures necessary:
 - (a) to protect public security or public morals or to maintain public order;
 - (b) to protect human, animal or plant life or health;
 - (c) to ensure compliance with laws and regulations; or
 - (d) for the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.
2. Nothing in this Agreement shall prevent the Contracting Party from adopting or maintaining reasonable measures for prudential reasons, including:
 - (a) the maintenance of the safety, soundness, integrity or financial responsibility of financial institutions;
 - (b) ensuring the integrity and stability of the Contracting Party's financial system.
3. a. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining measures that restrict transfers where the Contracting Party

experiences serious balance of payments difficulties, or the threat thereof, and such restrictions are consistent with paragraph b.

b. Measures referred to in paragraph a. shall be equitable, neither arbitrary nor unjustifiably discriminatory, in good faith, of limited duration and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. A Contracting Party that imposes measures under this Article shall present as soon as possible a time schedule for their removal. Such measures shall be taken in accordance with other international obligations of the Contracting Party concerned, including those under the Articles of Agreement of the International Monetary Fund.

4. The provisions of this Agreement shall not apply to public health insurance, or public pension schemes.
5. The dispute settlement according to Article 14 shall not be considered as treatment, preference or privilege.

ARTICLE 11 ESSENTIAL SECURITY INTERESTS

1. Nothing in this Agreement shall be construed:
 - (a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests; or
 - (b) to prevent any Contracting Party from taking any action that it considers necessary for the protection of its essential security interests:
 - i. relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment;
 - ii. measures taken in time of war or other emergency in international relations; or
 - iii. relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices.
2. A Contracting Party's essential security interests may include interests and measures deriving from its membership in a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area.

ARTICLE 12 APPLICABILITY OF THE AGREEMENT

1. This Agreement shall apply to all investors and investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, admitted in accordance with its laws and regulations, whether made before or after the entering into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute or claim concerning an investment which arose or which was settled before the entry into force of this Agreement.

In the case of the Islamic Republic of Iran this Agreement shall apply only to investments approved by the competent authority that is the Organization for Investment, Economic and Technical Assistance of Iran (O.I.E.T.A.I.) or any other authority which may succeed it.

2. For greater certainty, this Agreement provides only post establishment treatment and protection and does not cover the pre-establishment phase or matters of market access.

ARTICLE 13 TRANSPARENCY AND PUBLICATION OF INFORMATION

1. Each Contracting Party shall publish, or otherwise make publicly available, its laws and regulations of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.
2. Nothing in this Article shall require the Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to domestic laws protecting confidentiality, or would prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

ARTICLE 14 SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN A CONTRACTING PARTY AND INVESTOR(S) OF THE OTHER CONTRACTING PARTY

1. If any dispute arises between the host Contracting Party and investor(s) of the other Contracting Party with respect to an investment, the host Contracting Party and the investor(s) shall primarily endeavour to settle the dispute in an amicable manner through consultation.
2. The consultation starts on the date when the disputing investor of one Contracting Party requests consultation in written notification from the other Contracting Party. In order to facilitate the amicable settlement of the dispute the written notice shall specify the issues, the factual basis of the dispute, the findings of the disputing investor (including any supporting documents) and their presumed legal basis. Unless otherwise agreed, at least one consultation shall be held within 90 days from the date on which the disputing investor of one Contracting Party has requested consultation from the other Contracting Party in written notification.
3. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party cannot thus be settled within a period of six months following the date of receipt of the written notification, either of them, while notifying the other side simultaneously in writing, shall be entitled to submit the dispute either to:
 - (a) the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made; or

- (b) an ad hoc arbitral tribunal established in accordance with the Arbitration Rules of United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify those Rules; or
 - (c) any other form of dispute settlement agreed upon by the parties to the dispute.
- 4. Once a dispute has been submitted to the court or an arbitral tribunal mentioned in paragraph 3 (a)–(c) the investor shall have no recourse to the other dispute settlement fora listed in paragraph 3 (a)–(c).
- 5. An investor may submit a dispute as referred to in paragraph 1 and 2 to arbitration in accordance with paragraph 3 only if not more than 2 years have elapsed from the date on which the alleged breach has occurred. If the claimant fails to submit a claim within this period the claimant shall be deemed to have waived its rights to bring a claim and may not submit a claim to arbitration under this Article.
- 6. Arbitrators appointed to arbitration tribunal under this Article shall have expertise or experience in public international law, in particular international investment law. It is desirable that they have expertise or experience in resolution of disputes arising under international investment agreements.
- 7. Arbitrators and their staff and assistants shall be independent of, and not be affiliated with or take instructions from the claimant or the respondent or the government of a Contracting Party with regard to investment matters. Arbitrators shall not take instructions from any organization, government or disputing parties with regard to matters related to the dispute. They shall not participate in the consideration of any disputes that would create a direct or indirect conflict of interest. In addition, they shall refrain from acting as counsel or as party-appointed expert or witness in any pending or new investment protection dispute under this or any other agreement or domestic law.
- 8. The applicable arbitration rules shall govern the arbitration to the extent modified by this Article or in accordance to this Agreement.
- 9. Arbitration established under this Article shall decide the issues in dispute in accordance with:
 - (a) this Agreement; and
 - (b) applicable rules and principles of international law.
- 10. The tribunal referred to in paragraph 3 b.-c. shall not have jurisdiction to determine the legality of a measure, alleged to constitute a breach of this Agreement, under the domestic law of a Party. For greater certainty, in determining the consistency of a measure with this Agreement, the tribunal may consider, as appropriate, the domestic law of a Party as a matter of fact. In doing so, the tribunal shall follow the prevailing interpretation given to the domestic law by the courts or authorities of that Party and any meaning given to domestic law by the tribunal shall not be binding upon the courts or authorities of that Party.
- 11. A joint interpretation of the Contracting Parties, exchanged through diplomatic channels, interpreting a provision of this Agreement shall be binding on the arbitral tribunal, and any decision or award issued by a tribunal must be consistent with that interpretation.

12. The awards of arbitration shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be executed in accordance with the law of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made and the award is relied upon, by the date indicated in the award.
13. The UNCITRAL rules on transparency in treaty-based investor-State arbitration shall apply to arbitration proceedings initiated against Hungary under this Agreement. The Islamic Republic of Iran shall duly consider the application of the UNCITRAL rules on transparency in treaty-based investor-state arbitration to arbitration proceedings initiated against the Islamic Republic of Iran under this Agreement. Nothing in this Agreement or the applicable arbitration rules shall prevent the exchange of information between the European Union and Hungary or vice versa relating to a dispute.
14. Upon entry into force between the Contracting Parties of an international agreement providing for a multilateral investment tribunal and/or a multilateral appellate mechanism applicable to disputes under this Agreement, the relevant parts of this Agreement shall cease to apply.

ARTICLE 15
SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN THE
CONTRACTING PARTIES

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through consultation or negotiation.
2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral tribunal of three members, in accordance with the provisions of this Article.
3. The arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months (sixty days) from the date of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. These two members shall then select a national of a third State who shall be appointed the Chairman of the tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members. The Chairman shall be a national of a state having diplomatic relations with both Contracting Parties at the time of appointment.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If the President happens to be a national of either Contracting Party, or if the President is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.
5. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes.

6. The tribunal shall issue its decision on the basis of the provisions of this Agreement, as well as of the applicable rules and principles of international law.
7. Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its procedure.
8. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chair and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The arbitral tribunal may make a different regulation concerning the costs.
9. The decisions of the tribunal are final and binding for each Contracting Parties.

ARTICLE 16
FINAL PROVISIONS, ENTRY INTO FORCE, DURATION, TERMINATION AND AMENDMENTS

1. This Agreement shall apply without prejudice to the obligations of the Contracting Parties deriving from their membership or participation in any existing or future customs unions, economic union, regional economic integration agreement or similar international agreement such as the European Union. Consequently the provisions of this Agreement may not be invoked or interpreted, neither in whole nor in part, in such a way as to invalidate, amend or otherwise affect the obligations of the Contracting Parties from such membership or participation.
2. This Agreement shall be approved by the competent authorities of each Contracting Party in accordance with their laws and regulations. The Contracting Parties shall notify each other through diplomatic channels that their internal procedure requirements for the entry into force of this Agreement have been complied with. This Agreement shall enter into force sixty (60) days after the receipt of the last notification.
3. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and afterwards shall continue to be in force, unless one of the Contracting Parties notifies the other Contracting Party in writing about the termination of the Agreement at least one year before the end of the initial ten-year period or anytime thereafter. The Agreement will be terminated twelve months from the date on which either Contracting Party has given written notice of termination to the other Contracting Party.
4. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.
5. This Agreement may be amended by written agreement between the Contracting Parties. Any amendment shall be an integral part of the Agreement and enter into force under the same procedure required for entering into force of the present Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Tehran, this day December, 4, 2017 corresponding to Azar 13, 1396(Solar Hijri), in Hungarian, Persian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.”

4. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2. § és a 3. § a Megállapodás 16. Cikk 2. pontjában meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, illetve a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

5. §

Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külgazdasági ügyekért felelős miniszter gondoskodik.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Magyarország és az Iráni Iszlám Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrehozásának célja a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztése, elősegítése, különösen az egymás területén megvalósuló beruházási tevékenység feltételeinek kedvezőbbé, biztonságosabbá tételével és így a beruházások ösztönzésével.

A két ország között létrejött beruházásvédelmi megállapodás jogi kereteket teremt az egymás területén megvalósuló beruházások tekintetében. Meghatározza a beruházás fogalmát, megfogalmazza a kedvező beruházási feltételek megteremtésének szükségességét. A Megállapodás a beruházók beruházási vitáival kapcsolatban az igazságos és méltányos elbánást írja elő. Lényeges rendelkezés a nemzeti elbánás és a legnagyobb kedvezmény elve alkalmazásának előírása, megadva az indokolt kivételeket (pl. integráció keretében nyújtott kedvezmények). Rendelkezik a keletkezett jövedelmek átutalásáról, az esetleges államosítás esetén követendő gyakorlatról. A Megállapodás rendelkezik a Szerződő Felek, valamint a beruházó és az állam között keletkezett viták rendezésének módjairól.

A Megállapodás egyik legfőbb rendeltetése, hogy a két ország beruházói számára biztosítottak legyenek a beruházásaik védelmét jelentő jogi garanciális elemek. Az Iráni Iszlám Köztársaság területén néhány hazai gazdálkodó tájékozódik későbbi beruházási szándékkal. A beruházók számára különösen fontos az esetlegesen – akár az állammal szemben is - felmerülő jogviták korrekt, pártatlan választottbíráskodás mellett történő rendezése. Többek között ennek garanciáit is nyújtja a Megállapodás.

Magyarország és az Iráni Iszlám Köztársaság között a tárgyalások az 53/2008 (XI.5.) ME határozat alapján történtek. A Megállapodás aláírására a 121/2017. (XII.1.) ME határozat alapján 2017. december 4-én Teheránban került sor.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. és 2. §-hoz

A Megállapodás a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. § *a*) pontja szerinti nemzetközi szerződésnek minősül, arra ennek megfelelően az Nsztv. előírásai vonatkoznak.

Az Nsztv. 7. § (1) bekezdés *a*) pontjára és (3) bekezdés *b*) pontjára való tekintettel a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére akkor kerülhet sor, ha a szerződés szövegének ismeretében az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés esetében az Országgyűlés erre felhatalmazást ad.

Az aláírást követően a Megállapodás hatálybalépése érdekében annak kötelező hatályát az Országgyűlés – a Megállapodás kihirdetéséről szóló törvénytervezet elfogadása útján – ismeri el. A Kormány így a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően a törvényjavaslatot benyújtotta az Országgyűlésnek a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére vonatkozó felhatalmazás megadása céljából.

A 3. §-hoz

A 3. § a Megállapodás hiteles szövegét tartalmazza magyar és angol nyelven.

A Megállapodás **1. cikke** a fogalmi meghatározásokat tartalmazza. Lényeges, hogy a „beruházó” fogalmi meghatározása alapján biztosított a Megállapodásban rögzített védelmi és garancia rendszer. A Megállapodás a beruházó által a másik szerződő fél területén létrehozott beruházásai tekintetében alkalmazandó. A beruházás fogalma szélesen definiált, példaként beruházásnak minősül egy külföldi befektető gazdasági társaságban való részesedése, a gazdasági tevékenység megvalósításához vásárolt ingatlan, olyan jog vagy kedvezmény, ami a külföldi befektetőt megilleti.

A **2. cikkben** a felek vállalják, hogy a másik fél területén megvalósuló beruházásokat törvényeik és jogszabályaik keretei között ösztönzik, elősegítik. Nem szolgálhat az ösztönzés eszközéül a környezetvédelmi, a munkaügyi, munkaegészségügyi, munkavédelmi előírások lazítása.

A **3. cikk** a diszkriminációmentesség, a nemzeti és a legnagyobb kedvezményes elbánás elvét rögzíti. A nemzeti elbánás elve szerint a külföldi beruházót a fogadó állam nem részesítheti hátrányosabb elbánásban, mint amelyet a gazdaság hazai szereplőinek biztosít. A legnagyobb kedvezmény elve alapján a szerződő államok beruházói kölcsönösen jogosultak azokra a kedvezményekre, amelyeket egy harmadik ország beruházója megkapott vagy meg fog kapni a beruházást fogadó országban. A legnagyobb kedvezmény elve alól kivételt képeznek azok a kedvezmények, amelyeket az egyik szerződő fél egy harmadik ország beruházójának vámunióban, szabadkereskedelmi övezetben, pénzügyi unióban, többoldalú beruházásvédelmi megállapodásban való részvétele kapcsán ad. A Megállapodás rögzít más, nemzetközileg elismert kivételeket is kivételes, rendkívüli helyzetekre.

A **4. cikk** rendelkezik a Szerződő Felek jogalkotási és egyéb szabályozási intézkedéseinek, valamint a Megállapodás rendelkezéseinek viszonyáról. A Megállapodás biztosítja a Szerződő Felek számára a jogos szakpolitikai céljaik eléréséhez szükséges jogszabályok elfogadását és

hatósági döntések meghozatalát. A cikk egyértelművé teszi, hogy a beruházókat hátrányosan érintő szükséges szabályozási intézkedések, jogszabályok elfogadása, módosítása és a hatósági döntések alapvetően nem minősülnek a Megállapodásból fakadó kötelezettségek megsértésének és a Megállapodás sem értelmezendő a jogi és szabályozási keret megváltoztatására vonatkozó tartózkodási kötelezettségként.

Az **5. cikk** rögzíti a kisajátítás szabályait. A külföldi által megvalósított beruházást nem államosíthatják, nem sajátíthatják ki vagy vonhatják olyan intézkedés/ek alá, amelynek hatása egyező az államosítással vagy a kisajátítással. Az előírás alól kivételt képez a közérdekből történő kisajátítás. Ebben az esetben a kisajátítás jogszerűen, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen, késedelem nélkül, megfelelő és tényleges kártalanítás mellett történhet. A kisajátítás napjától a tényleges kártalanítás megtörténtének napjáig kereskedelmileg indokolt mértékű kamat jár. A kártalanítás késedelem nélkül teljesítendő, ténylegesen hozzáférhetőnek, szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

A **6. cikk** a beruházók beruházásainak vagy azok hozamainak rendkívüli helyzetben - háború, fegyveres összetűzés, zavargások, országos szükségállapot vagy hasonló események miatt – bekövetkező veszteségeiért történő kártalanításról rendelkezik.

A **7. cikk** a beruházásból származó jövedelmek átutalásának szabadságát rögzíti, felsorolva azon fizetéseket, amelyek esetében szabad az átutalás. Az átutalásokat szabadon átváltható pénznemben vagy a beruházás pénznemében kell késedelem nélkül teljesíteni, a beruházást fogadó állam területén teljesítendő közterhek befizetését követően.

A **8. cikk** a beruházáshoz kapcsolódó jogátruházás kérdéseit szabályozza. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

A **9. cikk** rögzíti azon feltételeket, melyek fennállása esetén a Szerződő Fél megtagadhatja a másik Szerződő Fél jogi személyiséggel bíró beruházójától és annak beruházásaitól a Megállapodás alapján biztosított előnyöket, amennyiben az adott beruházó harmadik állambéli beruházók tulajdonában vagy irányítása alatt áll.

A **10. cikk** a Szerződő Felek intézkedéseinek a Megállapodás alóli általános kivételeit és azok feltételeit határozza meg. Fizetési mérleg problémák alapján rendkívüli intézkedések hozhatóak. Ezen különleges körülmények között hozott intézkedéseknek azonban méltányosnak kell lenniük, nem alkalmazhatóak önkényesen, sem indokolatlan hátrányos megkülönböztetésként és az intézkedésekről, azok mibenlétéről és várható időtartamáról a másik Szerződő Felet értesíteni kell. A Szerződő Felek megállapodtak abban is, hogy a Megállapodás 14. cikke szerinti vitarendezés nem minősül elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak.

A **11. cikk** tartalmazza a Felek alapvető biztonsági érdekeivel kapcsolatos rendelkezéseket. A Szerződő Felek alapvető biztonsági érdekeik védelmében is hozhatnak rendkívüli intézkedéseket (pl. fegyverek, lőszerkereskedelme, háború vagy egyéb oknál fogva beálló szükségállapot). A biztonsági érdek magában foglalja a vámunióban, gazdasági vagy monetáris unióban vagy szabadkereskedelmi övezetben való tagságból származó érdekeket és intézkedéseket.

A **12. cikk** a Megállapodás alkalmazhatóságáról rögzíti, hogy a Megállapodás rendelkezései nem alkalmazhatóak olyan jogviták vagy követelések esetén, amelyek a hatálybalépés előtt merültek fel, vagy amelyeket a hatálybalépés előtt rendeztek.

A **13. cikk** az információk átláthatóságáról és közzétételéről szól. E cikk rendelkezik a Szerződő Felek egymás beruházóit és azok beruházásait esetlegesen érintő jogszabályaival, nemzetközi megállapodásaival kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségéről, illetve az e kötelezettség alóli kivételekről.

A **14. cikk** az egyik szerződő állam és a másik szerződő állam beruházója között, az egyik szerződő állam területén lévő beruházásával kapcsolatban keletkezett viták rendezésének módját adja meg. A keletkezett vitát a vitában álló feleknek peren kívül, barátságos módon, konzultáció útján kell egymással rendezniük. Az egyik szerződő fél beruházója írásban kéri a másik szerződő felet a konzultációs vitarendezésre megadva a tényállást, a kifogással élő beruházó megállapításait, a bizonyítékokat és a feltételezett jogalapot egyaránt.

Amennyiben a vitát hat hónapon belül nem sikerül rendezni, a beruházó a beruházást fogadó állam bíróságához vagy *ad hoc* választott bírósághoz fordulhat, amely az ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi és Jogi Bizottságának szabályai alapján jött létre. A vitában résztvevő felek megállapodása szerint bármely más vitarendezési forma keretében is történhet a vitarendezés. A fenti vitarendezési módok útján való igényérvényesítés kizárja, hogy a beruházó másik fórumhoz is kérelemmel forduljon az adott ügyben. A választottbíróság által meghozott döntés végleges és kötelező érvényű a vitában résztvevő felek számára és azt az érintett szerződő állam jogszabályaival összhangban kell végrehajtani.

A hazai, külföldön beruházást végrehajtó vállalkozások védelmében különösen nagy jelentőségű a választottbíráskodás lehetőségének biztosítása. Az Európai Unió tagországai számára legfontosabb kereskedelmi partnerekkel önálló vagy szabadkereskedelmi megállapodás keretében kitérhető beruházási megállapodást a tagországok által adott felhatalmazás alapján az Európai Bizottság tárgyal. Átmeneti időre szólnak a tagországok létrehozhatnak kétoldalú beruházásvédelmi megállapodásokat azon harmadik országokkal, amelyekkel az Európai Bizottság nem rendelkezik tárgyalási felhatalmazással. Így figyelembe kell vennünk azt a tényt, hogy Magyarország kétoldalú keretben beruházásvédelmi megállapodást – megfelelő hazai és az Európai Bizottság által adott felhatalmazás alapján – csak fejlődő, legkevesbé fejlett fejlődő illetve átmeneti gazdaságú országokkal köthet, ahol a jogrend és a jogbiztonság nem minden esetben éri el a fejlett országokban meglévő szintet. Kiemelendő, hogy a beruházásvédelmi megállapodások lényegét, értelmét éppen a beruházó tulajdonának védelmét szolgáló választottbíráskodás lehetősége jelenti. Ezért fontos, hogy a megállapodások tartalmazzák a beruházók védelmét szolgáló legfőbb garanciális elemet.

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezésének módját adja meg a Megállapodás **15. cikke**. A Szerződő Felek között a Megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban felmerült jogvitákat tárgyalások, konzultációk útján rendezik. Amennyiben hat hónapon belül nem sikerül rendezni a vitás kérdést, úgy azt háromtagú választottbíróság elé kell terjeszteni. A cikk rendelkezik a választottbíróság létrehozásának módjáról. A választottbíróság döntése végleges és kötelező mindkét fél számára.

A **16. cikk** a záró rendelkezéseket tartalmazza. Rendelkezik a hatálybalépés, időbeli hatály megszűnés és módosítás kérdéseiről. Magyarországnak az Európai Unió tagságával kapcsolatban rögzíti, hogy a Megállapodás nem érinti az Európai Unió alapjául szolgáló szerződésekből, valamint az elsődleges és másodlagos uniós jogból fakadó kötelezettségeinket, azokat nem érvényteleníti, módosítja vagy érinti más módon. (EU klauzula)

A Megállapodás tíz éves időtartamra szól, ami automatikusan meghosszabbodik, hacsak valamelyik Szerződő Fél a tíz éves időtartam lejárta előtt legalább egy évvel vagy azt követően

bármikor írásban fel nem mondja. A beruházások biztonsága érdekében arról is rendelkeztek a Szerződő Felek, hogy a Megállapodás felmondása előtt megvalósult beruházásokra vonatkozóan a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényben maradnak.

A Megállapodás a Szerződő Felek közötti írásbeli megegyezéssel módosítható. Bármely módosítás a Megállapodás részét képezi és hatálybaléptetésük módja megegyező a Megállapodás hatálybaléptetésének szabályaival.

A Megállapodás az attól számított hatvan napt követően lép hatályba, hogy a két Szerződő Fél egymásnak diplomáciai csatornákon keresztül megküldte a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges valamennyi jogszabályi követelmény teljesüléséről szóló értesítést és a két értesítés közül a későbbit is kézhez vették.

A 4. §-hoz

A 4. § a törvény hatálybalépéséről rendelkezik.

Az 5. §-hoz

Az 5. § a törvény végrehajtásáért felelős minisztert nevezi meg.